

Dnes již víme, že staré či lépe řečeno nové struktury neuspěly a ministr Lux, který v té době se nacházel mimo Prahu výpověď Ing. Tomáškoví zrušil a naopak ho jmenoval do důležité funkce pro styk s veřejností při výkladu zákonů o půdě a transformačního zákonu. Čili k takové aktivitě, kterou se Ing. Tomášek zabýval právě v době, kterou jeho nadřízení hodnotí jako hrubé a opakované porušování pracovní kázně. Je-

Opustí poradce ministra zemědělství Tomášek Těšnov? Vyhazov za nekázeň

Praha (mm) - »ČMZN uveřejnily 5. srpna stanoviska k českému agrárnímu programu. Kromě jiného citovaly ekonomického náměstka ministra zemědělství ing. V. Slavička, že na podnět Sdružení čs. podnikatelů v zemědělství a Sdružení soukromých zemědělců byly zrušeny jako zásadně chybné tři kapitoly. Staré struktury na ministerstvu zemědělství využily příležitosti a doručily dosavadnímu poradci ministra ing. F. Tomáškoví výpověď ze zaměstnání, podepsanou vedoucím kádrového odboru dr. Tesárkem...« sdělil mj. ČSTK i ČMZN tajemník organizace soukromých zemědělců dr. P. Beran.

F. Tomášek (předseda podnikatelského sdružení a jeden z veřejnosu známých »TH T«) obdržel výpověď 7. srpna. Včera nám poskytl vyjádření v tom smyslu, že »ministr by měl toto rozhodnutí zrušit, ale dosud nenašel čas se mnou hovořit. Zdůraznil také velkou pochybnost, zda bude moci za této situace pracovat na praktickém výkladu zákonů o půdě a transformaci družstev, čímž byl po- věřen kabinetem ministra.

zřejmě díky své aktivitě ve sdružení podnikatelů. Kromě toho je také možné, že nový ministr si zvolí nové poradce«. Ředitel kabinetu ministra ing. S. Gottwald, přímý nadřízený F. Tomáška, konstatoval: »Důvod výpovědi byl jasný - pro hrubé a opakované porušování pracovní

kožto snodou okolností spolubydlicí z vedlejší místnosti na ubytovně mám dostatečný přehled o pracovním vytížení Ing. Tomáška, který se zcela vyčerpán vracel v pozdních nočních hodinách z cest po venkově v opozici funkcionářům pokračujících v tragickém pokusu o nastolení komunismu. Agrárně republikánská strana vyjadřující zájmy rolníků nejdůsledněji podobně jako za I. republiky ví velice dobře co pro znovuzkříšení venkova po dlouhodobé likvidaci jeho vlastnictví znamenala osvětová činnost Ing. Tomáška, jež tuto degradaci zastavuje. V.H.

Vedoucí kádrového odboru MZe dr. J. Tesárek k věci mj. uvedl: »Pan Tomášek neplnil pracovní úkoly,



Co dělat?

Dělat!

na svém...

za své...

a nejen pro sebe

U v n i t ě ř ě í s l o :

1. Václav Jiří V o s t ř e z: Ing. Václav Z o l m a n
2. Václav J a n o š e k: Dopis Ministerstvu zemědělství.
3. Dr. Dušan N o v á k: Vývoj zemědělství je na rozcestí.
4. Atraktivní místo pro investice. /Národní politika/
5. Nový typ domů pro důchodce - Zlepšená péče.
6. 14.9.1937 umírá v Lánech Tomáš Garrigue Masaryk.

Předpokl. cena: 1,- Kčs MIČ 47263 Néklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o b n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 9 č í s l o

Vydává: Vladimír Hajný
ČSA 34, 787 01 Šumperk

Red. Josef Volařík
rade: M. Zemanová, J. A. Varga

Uzávěrka: 6.9.92

1
Václav Janošek, horlivý zastánce moravských zájmů a horoucí patriot Moravsko-slezské země se vícekrát obrátil na naše vládní orgány svými návrhy k řešení moravské problematiky a jako zemědělský odborník s hodnotnými podněty k řešení krise v zemědělství. "Res publica" se pokusí některé z nich zveřejnit, aby bylo patrné kam se měla ubírat zákonodárná iniciativa. V.H.

Vrbice, 1. ledna 1990.

Ministerstvo zemědělství a výživy

Praha-Těšnov

Československá strana zemědělská

/Doc. Ing. Frant. Trnka - Slušovice/

V letech 1967-1979 jsem prováděl v jednom pražském ústavu "komplexní průzkup půd" a "bonitaci zemědělského půdního fondu". Při tom jsem se bezprostředně stýkal se zemědělci a vyslechl jejich ztížení, že jejich děti pokud nejsou členy JZD a rozhodli se bydlet na vesnici nemohou dostat ani část své vlastní půdy/do 50 arů/, kterou zdědili po svých rodičích.

Vesnice jsou neporovnatelně hůře zásobované než prodejny ve městech, nemluvě ani o kultuře a proto lidé, kteří bydlí na venkově chtějí tento rozdíl vyrovnat alespoň částečně záhumenkovým hospodařením. Představte si jak to vypadá "kocourkovsky", když venkované čekají ve frontě u prodejny než přivezou nějakou zeleninu, brambory, nebo ovoce, které je uvaclé a umažkané, když by si mohli toto vypěstovat na kousku půdy sami. Ale nic se nemá dělat. A protože JZD nechce uvolnit žádnou půdu, rozhodnou se třetina i z vesnice vystěhovat. A tak se vesnice vylidňují a nikdo nemá zájem co je hlavní příčinou úbytku venkovského obyvatelstva.

Je proto nalahavé nutné, aby byla uvolněna těmto mladým lidem část jejich vlastní půdy/do 50 arů/, kde by si mohli vypěstovat pro svou vlastní potřebu zeleninu a ovoce, krmivo pro králíky, případně i pro vepře. Naskýtá se také otázka zdali má družstvo právo podle zákona takto půdu držet v užívání a nechce ani malou část uvolnit pro potřebu jejího vlastníka. Nápravu je potřeba provést neprodleně a tím omezit vylidňování venkova, které je již katastrofální a varující. Myslím, že touto problematikou by se mohl zabývat i sjezd ČSZ/Československé strany zemědělské/.

S pozdravem

Václav Janošek

691 09 Vrbice, 11.

PS

Tady jsem Vladimíre asi kápl nafty pravé zastánce soukromníků.

Asi opravdu! Ale poslal jsem jim to "pro jejich potěšení":

Dr. Dušan Novák

Pro vlastníky půdy, kteří se chtějí zúčastnit transformace družstev, končila lhůta přihlášek 28. dubna. Již v minulém roce požádalo v ČR vrácení půdy 32 tisíc zájemců. Dřívější většina však chtěla zpět jen výměru kolem dvou hektarů pro záhumné hospodaření. Nyní se hlásí do družstev potomci rolníků, kterým dřívější režim půdu zkonfiskoval a mnozí z nich se museli odstěhovat do města. Oprávněných osob je velký počet, např. v ZD Prosenice na Přerovsku se jich přihlásilo 1030, zatímco členů družstva je pouze 800. V ZD Bouzov se přihlásilo 1241 majitelů půdy, z nichž tvoří členové družstva jen slabou polovinu.

Celkový přehled o průběhu privatizace zemědělství zatím neexistuje. Dílčí zprávy, např. z Třebíčského okresu, hovoří o mnoha obtížích, se kterými budoucí soukromníci zápasí při restituci mrtvého a živého inventáře. Zákon nestanoví ani lhůty ani sankce za nesplnění povinnosti vrátit konfiskovaný majetek. ZD Jinošov ze 1800 hektarů, které obhospodařuje, jich předalo 500. Na podzim bude v okrese Třebíč podle odhadu hospodařit asi 200 soukromníků, stát poskytuje do začátku určité dotace. Jeden zemědělský inženýr si vyžádal svých 11,5 hektarů, dostal dotaci 350 tisíc Kčs a je přesvědčen, že rodinu uživí. Odborníci

ci však tvrdí, že efektivní je pouze hospodaření nejméně na 50 hektarech.

Do 28. května proběhly valné hromady, které zvolily tzv. transformační rady. Ty rozhodnou o novém uspořádání družstva do 28. ledna 1993. O účasti v těchto orgánech usiluje dosavadní vedení, členové i majitelé půdy-nečlenové. Zatím však chybí reálná představa uskutečnitelného řešení. Shoda panuje v názoru, že vlastníci vrácené půdy nemohou ve větším počtu samostatně hospodařit ze závažných důvodů: nemají ani kapitál, ani potřebné zařízení či budovy, většina již ani na vesnici nežije. Není účelné obnovit dřívější drobná hospodářství, neboť k 1.3.1949 vlastnilo 1,5 milionu držitelů méně než 10 hektarů.

Tuto situaci využívají stoupenci levice a varují před rušením družstev. Především argumentují tím, že vrácením půdy dědicům bývalých vlastníků se drážba ekonomicky nepřijatelně rozdělí a nebude možné využívat nákladná velkokapacitní zařízení. Dále kritizují transformaci, že restituanti přemění družstva na rentiérská, značný počet členů nebude v družstvu pracovat. Konečně varují, že tito rentiéři nabídnou svou půdu ke koupi zahraničnímu kapitálu.

Některá družstva propagují pro udržení své existence neobvyklé organizační formy. Tak ZD Lipoltice (okres

Pardubice) poskytuje možnost samostatně podnikat několika desítkám svých členů. Pronajímá na tři roky všechno, čím disponuje: nákladní automobily, stáj, dílnu, kantýnu atd. Nájem činí 16% odhadní ceny, zároveň ekonomické oddělení vydalo vnitropodnikový ceník, např. za hektar orby dostane traktorista 560 Kčs. Již Adam Smith však varoval: „Dejte člověku do trvalého vlastnictví kus pouště a on z něho udělá kvetoucí zahradu. Ale dejte člověku do nájmu kvetoucí zahradu, udělá z ní poušť.“

Zatím není jiná možnost, než aby družstva pokračovala ve své činnosti. Hovoří se rovněž o tom, že státní statky, pokud se nevrátí původním majitelům, bude možné privatizovat rovněž pouze přeměnou na družstva zaměstnancům. Při tom je jasné, že tržní hospodářství této formě podnikání nepřeje. Nikde v západních státech se tato forma hospodaření neprosadila.

Další vývoj proto může probíhat dvoji cestou. Restituanti budou postupně přebírat půdu, kterou stačí obdělávat, až nashromáždí tolik kapitálu, aby mohli samostatně hospodařit. Anebo se do zemědělství zakoupí zájemci mimo dosavadní družstva. Obojí cesta je nejistá a dlouhodobá. Současným paradoxem zemědělství však je, že o malé parcelky, zahrady, o drobnou drážbu vůbec je vysoký zájem, ale velké lány nikdo nechce. Aktivní družstevníci prohlašují, že oni na městské rentiéry pracovat nebudou. Oprávnění vlastníci žádají budovy a stroje, aby případně mohli začít hospodařit. Družstva se brání, že nemohou každému ukrojit kus kravína či dát traktor. A tak transformační valné hromady budou řešit neřešitelné.

Nový typ domů pro důchodce

Zlepšená péče

(se) Nedávno uvolnilo ministerstvo financí České republiky poměrně vysokou částku na výstavbu domů pro důchodce. V každém okrese by měly být postaveny dva komplexy v hodnotě asi 30 milionů korun. Půjde o významnou součást záchranné sítě, domy však nebudou sloužit jen důchodcům, ale i mladším lidem, kteří se z nějakých důvodů ocitnou ve vážné sociální tísní.

Jednotlivé okresy nyní vypisují konkursy pro každou stavbu zvlášť. Konkurs, vypsaný městem Žamberkem v okrese Ústí nad Orlicí vyhrál brněnský architekt Jiří Skála, který se ve svém projektu pokusil dát budoucímu domu důchodců nový obsah a chce péči o staré lidi zlidštit. Dům důchodců by měl spojovat pocit jistoty a péče se samostatností v soukromí a s pocitem vlastní identity každého obyvatele. Projekt Jiřího Skály proto počítá spíše s postavením jakéhosi penzionu. Bude to normální dům s jednopokojovými a dvoupokojovými byty, s vlastní kuchyňkou, koupelnou a ostatním zázemím. Na rozdíl od normální bytové výstavby však v budově budou společná jídelna, ordinace, prádelna, sklady, dílna pro kutily, telefonní automaty a samozřejmě i byt pro správce.

Denní režim v domově by měl být velmi volný. Byt je zařízený nebo důchodce si může nastěhovat vlastní nábytek. Obyvatelé domova využívají služeb kuchyně, přičemž si mohou jídlo přinést do bytu nebo jíst v jídelně. Počítá se, že to tak bude po 24 hodin i s ostatními službami, aby je každý mohl využít, když je to potřebuje. To znamená, že žádný pevný režim vlastně stanoven není, jak je tomu v současných domovech důchodců.

Projekt Jiřího Skály je promyšlen i z urbanistického hlediska. Pension je situován na kraji parku a vytvoří vlastně

novou žamberkou ulici. Půjde o komplex tří budov, které budou propojeny prosklenými pavilony, navíc zde bude vstupní hala, zimní zahrada a park. Projekt respektuje i typické rysy místní architektury, takže nebude v Žamberku působit rušivě. Kapacita domova důchodců bude 80 lidí.

Nejhorší co může společnost polkat je, stane-li se spodina vrchností V. DAVYDOVSKI

Atraktivní místo pro investice

Velká privatizace, která má převést přes 3.000 státních podniků do privátních rukou, vyžaduje podle odhadu BDI — prezidenta značnou podporu západního kapitálu. Podle Weisse to znamená, aby se na tomto procesu privatizace zúčastnilo co nejvíce západních investorů. Apeluje na čs. stranu, aby zkonkretizovala možnosti obchodního podnikání v Československu. Přitom upozornil na to, že obava z dominance západních zájmů v případě zahraniční finanční pomoci není zdůvodněná. Ovšem — jak řekl BDI-prezident, zmezinárodnění investičního kapitálu by se Československo stejně jako jiné západní průmyslové země neměly vyhýbat.

V rozhovoru s ministrem hospodářství Vladimírem Dlouhým míní, že uchování federace z české a slovenské části republiky bude důležitým předpokladem pro další pozitivní vývoj hospodářství země. Investoři ze západních zemí — podle Weisse — hodnotí pozici Československa a jeho budoucnost na základě aktuální federativní struktury země. Při zvyšující se hospodářské a politické integraci západní Evropy a po nedávno uzavře-

ných smlouvách reformních zemí s Evropským společenstvím by desintegrace Československa podle všech zkušeností hospodářskému vývoji země neposloužila. (Přeložil: ky)

Prezident Svazu německého průmyslu (Bundesverband der Deutschen Industrie — BDI) Heinrich Weiss po rozhovorech se zástupci čs. vlády 21. a 22. května v Praze prohlásil, že Československo je atraktivním místem pro německé podnikatele ve Východní Evropě.

Zástupci německého průmyslu při setkání s ministerským prezidentem Marianem Čalfou se přesvědčili, že čs. průmyslová struktura s vysokou kvalifikační pracovníky, jakož i konsekventní přeměna hospodářství na tržní systém vytváří dobré předpoklady k angažmá německého průmyslu v ČSFR. BDI-prezident zdůraznil, že v roce 1991 přes 60 procent německých investic v celkové výši 1,3 miliardy DM pro východní Evropu šlo do Československa. Také v letošním jakož i v příštím roce se může počítat se zvýšenými německými investicemi v Československu, ovšem za určitých předpokladů.

Mohla bych se uplatnit rovněž jako kuchařka českých pokrmů v domácnosti. Zná: „Ráda bych do Mnichova“.

Lebce zřaňované střední úrovní se vají za bolestivých vytržení na trávě. Dva sanitáři rychle přispěchali s nosítky. Rozhodli se rozoltně poroucí: „Sanitáři okamžitě hříst! Pošlete nějakého divadelního kritika.“

„Národní politika“

ING. VÁCLAV ZOLMAN, velký syn Východních Čech a významný čs. exulant, zemřel v Chicagu, Amerika, dne 14. října 1990. Na přání vdovy, paní Ottilie Zolmanové, syna Václava s chotí Hanou a syna Dr. Josefa, je dnes uložena urna s jeho popelem do rodinné hrobky ve Zvoli, nedaleko obecné školy, kterou jako žák navštěvoval a kostela, do kterého chodíval. Drahý náš přítel bude konečně odpočívat v rodné zemi, když se takto vrací po čtyřicetitřech letech do Vlasti, kterou vřele miloval a pro její osvobození mnoho vykonal.

S manželkou Česlavou jsme byli u smrtelného lůžka ten poslední večer v Chicagu a nad rakví jsem se loučil s Ing. Zolmanem i jménem bývalých spolupracovníků a přátel ve Vlasti. Rodině jsem tlumočil hlubokou účast na smutku, při jeho odchodu na věčnost. Dnes pak rozšiřuji tuto účast též celému Zolmanovu rodu a známým v rodném kraji.

Přítel Ing. Václav Zolman se narodil 7. dubna 1907 v Rožnově u Jaroměře. Po zdejší obecné škole chodil do měšťanky v Jaroměři. Pak studoval na čtyřleté vyšší rolnické škole v Chrudimi. Po dvouleté vojenské presenční službě (podporučík jízdy) studoval v letech 1929 - 1934 na technice v Praze, kterou ukončil jako zemědělský inženýr.

Od roku 1934 do r. 1940 byl Ing. Zolman zaměstnán v úřadovně Čs. zemědělské akademie v Praze, kde jeho činnost ve prospěch zemědělství v celé vlasti doznala významných výsledků. V r. 1940 nastoupil jako konsultant České zemědělské rady pro kraj Hradec Králové. Tam prožil těžká válečná léta. Bylo nezbytné zajišťovat plynulou výživu strádajícího obyvatelstva a zároveň uchránit hospodářské hodnoty pro národ a pro poválečnou dobu soužití připravit vysokou úroveň v šlechtitelství ploidin a v chovatelství hospodářských zvířat. Jeho dílem byl zejména program činnosti tak zvaného vlasteneckého chovatelství. Když byla jen omezená možnost shromažďovací, byla maskována národní naděje o vytrvání a přetrvání při exkursích do vzorných obcí ve východních Čechách, při nichž posluchači zemědělských škol tančili českou besedu v národních krojích..

Hned po válce, v r. 1945, zasáhla vláda národní fronty nepřítelivě proti zemědělství a svobodnému podnikání vůbec. Plánovitě byly rozbíjeny jejich tradiční a osvědčené základy. Ing. Zolman marně bojoval za udržení celistvosti a organizační spolupráce zemědělců v celku Východních Čech. Toho se nepřítel nejvíce obával, a tak rozkouskoval kraj do tří oblastí, když se vytvořil Jednotný svaz českých zemědělců. On byl ustanoven předsedou oblastní úřadovny v Rychnově nad Kněžnou (jen pro 12 soudních okresů). Diktátorské cíle komunistů a jejich příslušníků se stávaly stále zjevnějšími. Tehdy Ing. Zolman informoval a organizoval odpor venkovu při pořádání týdenních chovatelských kursů, besed při aukcích a konečně svoláním protestních manifestačních shromáždění v Opočně, Jaroměři a Hradci Králové. Účast desetitisíců rolníků působila mohutně. Postava vlády národní fronty se zachvěla. Ministru zemědělství J. Durišovi nezbylo nic jiného, než zajet do Hradce Králové a vyhlásit tam rychle jeho "hradecký program". Ten však byl jen samý podvod a klam. Pak následovalo blásko při svolání a rozeznání policií Sjezdu selských jízdy v Mechanicích a celý svět mohl vidět, že v Československu není demokracie. Venkov ve

NEZÁVISLÉ
INFORMAČNÍ A TRŽNÍ CENTRUM
domovních iniciativ
se sídlem v Brně
602 00 BRNO, Slovákova 8



VIA AIR MAIL
PAR AVION

Východních Čechách tehdy splnil svou povinnost hájit svobodu a nebylo pak divu, že už v prvních hodinách únorového puče r. 1948 byl Ing. Václav Zolman zbaven úřadu a propuštěn ze zaměstnání, na telefonický příkaz z Prahy.

Zloba pronásledovatelů Ing. Václava Zolmana se nezastavila ani před jeho nemocí. V únoru roku 1949 byl v nemocnici zatčen a v horečkách a v noci odvezen do kartouzské věznice. Pak byl souzen na Pankráci v monsterprocesu proti představitelům venkova. Před koncem roku 1949 se mu však podařil útek za hranice vlasti do Západního Německa. Tak si zachránil holý život. Tam v uprchlických táborech r.1950 byl jmenován delegátem Mezinárodní selské unie a mohl pomáhat nejpotřebnějším exulantům při další emigraci.

V roce 1950 vyemigroval Ing. Zolman za mnou do Kanady a bydleli jsme vspolečném bytě v Hamilton, Ontario, až do jeho přestěhování se do U.S.A. v roce 1956. Také v Kanadě pracoval celou energií pro osvobození Vlasti. Tehdy byl zvolen do výboru Kanadské oblasti a posléze za člena Ústředního výboru Čs. Republikánské strany v exilu. Po celý život zůstal srdcem i duší sedlákem a velkým ctitelem Antonína Švehly. (Už v 15ti letech byl předsedou místního Republikánského dorostu v Rychnovku a později členem Agrárních akademiků.) - Když se Prof. Dr. František Král pokusil o nápravu v reprezentaci Čs. exilu a založil "Jednotu Čs. exilu", byl přítel Zolman jejím důvěrníkem. V krajanské organizaci Čs. národní sdružení, byl členem výboru hamiltonské odbočky a v ústředí pro Kanadu pak předsedou kontrolního sboru. - Náboženské založení též prokazoval přes celý život a tak byl členem Zemského výboru Cyrilmetodějské ligy v Kanadě a členem Stálé konference křesťanských veřejných pracovníků Čs. exilu. Též činným členem Solidárnosti ve svobodném světě.

V letech 1956-59 studoval Ing. Zolman na "University of Wisconsin" v Madisonu genetiku, živočišnou výrobu, mlékařství a výzkumné metody. V exilu mu trvalo dost dlouho, než se dostal alespoň částečně ke svému oboru. Od r. 1962 pracoval pro "Brockside Farms Laboratory" (Bral půdní vzorky na golfových hřištích a podle rozboru připravoval plán pro hnojení a ošetřování travních porostů, aby byly stále zelené.) Posledních 9 roků před pensí pracoval sám jako správce golfového hřiště a byl poradcem pro 30 golfových hřišť v okolí Chicaga. Publikoval mnoho článků o problémech půdy, vody, výživy a hnojení travních porostů. Byl členem Společnosti správců golfových hřišť...

Příteli Zolmanovi se splnilo největší životní přání, když po roku 1968 za ním do Chicaga přijela manželka a oba synové. Společně pak žili a pracovali. Pomáhali mu, když byl dlouholetým předsedou významného Sdružení Čs. exulantů a zakládajícím členem Organizace bývalých politických vězňů v Chicagu. Už ve své pensí se stal prezidentem a vydavatelem Denního Hlasatele v Chicagu. Dva a půl roku se staral zdárně o tento jediný český deník v zahraničí...

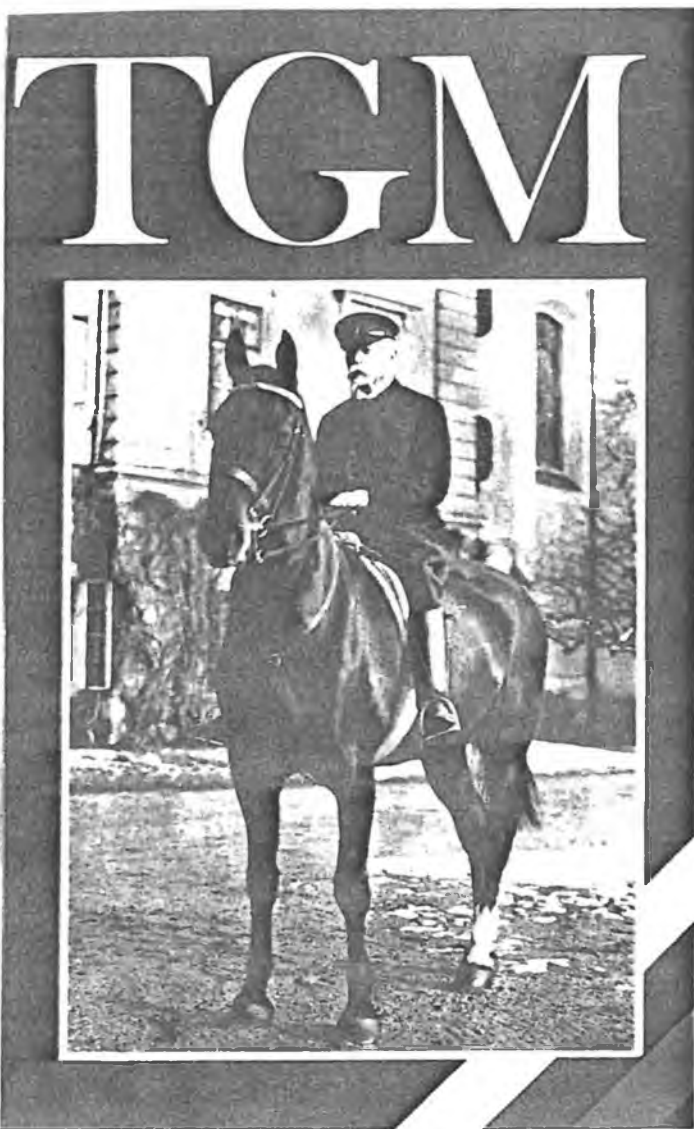
Ing. Zolman byl věrným přítelem. Byl jsem jeho nejbližším spolupracovníkem doma i v exilu. Jeho zajímala více budoucnost než minulost. Plánovali jsme společně a mohu dnes tlumočit jeho odkaz. Zní: "Český venkove jen ve spolupráci a odborné zdatnosti dosáhne trvalé prosperity. Obnov kulturní, mravní a duchovní hodnoty předků. Po vzoru Antonína Švehly vybuduj záštitu politické ochrany - vlastní politickou stranu!"

Václav Jiří Vostřez.

Ing. Václav Zolman, kdyby žil nepochybně by byl hrdý na své syny, z nichž Josef vícekrát navštívil Československo po sametové revoluci a seč mu síly stačí se snaží podpořit Agrárně republikánskou stranu, která jako jediná vystupuje na obranu zájmů umlčených českých sedláků. V.H.



T. G. MASARYK



TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

Život v datech

- 1850 7. 3. se narodil v Hodoníně
- 1876 absolvoval studium filozofie na vídeňské univerzitě
- 1876–78 studium v Lipsku
- 1879 docentem vídeňské univerzity
- 1882–1914 profesorem Univerzity Karlovy v Praze
- 1884–93 redaktorem Athenea
- 1886 účastní se sporu o pravost Rukopisu královédvorského a zelenohorského
- 1887 založil liberální politickou skupinu realistů
- 1889–1914 spolupracovníkem Času
- 1891–93 poslancem říšské rady a českého zemského sněmu
- 1893–1914 redaktorem Naší doby
- 1895 vydává Českou otázku a Naši nynější krizi
- 1896 vydává Jana Husa a Karla Havlíčka
- 1898 začíná na Slovensku vycházet pokrokový časopis Hlas, ovlivněný Masarykem
vydává Otázku sociální
- 1899 angažuje se proti antisemitismu v souvislosti s tzv. Hilsnerovou aférou
- 1900–05 v čele České strany lidové
- 1905 vystupuje na manifestacích za všeobecné hlasovací právo
- 1905–14 v čele České strany pokrokové
- 1907–14 poslancem říšské rady
- 1913 vydává Rusko a Evropu
- 1914 v prosinci opouští Rakousko-Uhersko s úmyslem zahájit zahraniční odbojovou akci
- 1915 projevem při ženevských oslavách 500. výročí upálení Jana Husa zahajuje veřejně čs. zahraniční akci
- 1916 založil v Paříži Národní radu československou a stal se jejím předsedou
- 1917 v květnu odjíždí do Ruska, kde urychluje výstavbu čs. legií
- 1918 v březnu odjíždí do USA
30. 5. podepisuje Pittsburskou dohodu
v říjnu se Národní rada mění v prozatímní vládu pod jeho předsednictvím
18. 10. vyhlášena Washingtonská deklarace
14. 11. zvolen prvním prezidentem republiky
21. 12. návrat do Prahy
- 1920 27. 5. podruhé zvolen prezidentem
- 1925 vydává Světovou revoluci
- 1927 27. 5. potřetí zvolen prezidentem
- 1934 24. 5. počtvrté zvolen prezidentem
- 1935 14. 12. odstupuje z úřadu ze zdravotních důvodů
- 1937 14. 9. umírá v Lánech